

דע"י

מסורת הש"ס

(א) [ב"ק נג, ב] ז"ל במה
יעב"ז, ג] [לעיל כב,]
(ד) [ישעיה ל, ה] [זרקות
לב, ו] ז"ל לרבנן,

תורה אור השלם

1. וַחֲפָרָה הִלְכָּנָה וּבֹשָׁה
הַחֲמָה בִּי מֶלֶךְ יְיָ עֲבָאוֹת
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנֹגֵד
זַקְנֵי כְבוֹד:

יִשְׁעִיהוּ כֹד כִּג
2. מִפֶּר מַחֲשָׁבוֹת
עֲרוּמִים וְלֹא תַעֲשֶׂינָהּ
יְדִיָּהֶם תוֹשִׁיָּה:

אִיּוֹב הָיָה יֵשׁ.
3. אִישׁ בִּי יִדְרֵנָּה לְיִי
אוֹ הַשְּׁבַע שְׁבַע לְאִסְרֵי
אִסְרֵי עַל נַפְשׁוֹ לֹא יִחַל
דְּבָרוֹ כָּכָל הַיָּצָא מִפִּי
יַעֲשֶׂה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וספקי וכו' חסד אחד סגור כל"ל תיבת מוסד ומחנך:
(ב) חסד דלמינן וכו' והאי וחסרה הכי משמע וחסתי: (ג) חסד ואי אמרת וכו' ברמי הק"ד וחס"כ מ"ה רשאי ידע וכו' כלומר מהי נשאל על הראשון קולטמן סתמא הכי משמע ואי על חסב: (ד) ד"ה ואי אמרת נשאל וכו' לנכין על מירותו מצי שאלו ברמיס כל"ל וכו':

גליון הש"ס

גמ' מאן חבים. כעין זה
חולין דף קיב ע"א:

פירוש הרא"ש

ושרקתה מרנא. הי פסטי
 גנדיז פון שטאט גינגלע
 העלעס וועט ארום קומען
 ואינעם לקמיה דרך חסדא
 ויפיר לו דורז: זאל חסבא
 למעבד בן דא מילחא
 שטעטו לטא אשד די
 שרדק ויפיר לו קעסער
 זאגן דרבי יעקב נתן
 זעני גשאלע ופער די
 חסבא כרבי נתן: ברביב
 ופערדא העלעט ובושה
 החמה. קיטן געמלא ווא
 דרעס ופערדא וועט
 זאגן דרבי אהרן מאר
 כאלמרינן טודר כאליו צנא
 גתא עמל עמל דרבי
 נתן מוטס בעלזא ופער
 דרדא אשד עליה דמשמע
 איז שווארץ וועט דאס
 גוף החשובות קיטובים
 משעת מחשבה קודם שאל:
 שמואל ארז דברו.
 ופערן יאז לכל גיולא
 יעשה אחר שאל הדבר ואל
 יעשה שאלא דא חסרינן
 יאז עמילא בל אחרים:

וַיִּשְׁרָקֵהָ טֵינָא. טח פניו בטיט כדי שלא יכריהו רב מוסדא כאליו היה
אדם אחד (6) מהם שנדר שלא ישא אשה כדי שימיר לו דלפשה
ואילו היה מכירו לא היה ממיר לו: **מֵאֵן חֲכִים לְמַעֲבֹד כִּי הֵאֵי מִלְּטָא.**
שדקדק בך שהשיאו אשה קודם שישאל על גדרו כדי שיחול הנדר

ועליו קודם שאלה דקסבר כרבי נתן
לדאמר לא יפר הואיל ולא חל הגדר
לדברי נתן דיינא הוא ונחית לעומקא
לדינא^א: הכי נמי פליגי בשאלה.
שאלו נשאלין לחכם עד שיהא הגדר
עליו: דכתיב וחסרה הלצנה.
(ט) והא וחסרה למשמע אימתי הוי
הספדה בזמן שחל צנה ב^ב צנה היינו
גדר. רבי נתן לטעמיה לדמרי^ג הנודר
לכאילו צנה צמה והמקיימו כו' והיינו
חל צנה חל צנין הגדר. ע"א
מסיפיה דקרא וחסרה הלצנה וצושה
החמה לדכתיב^ד: והיא אור הלצנה
לאור החמה ואור החמה יהיה
צבעתים וגו' דצההיא שעמא חסרה
גהורא להלצנה דעד השתא כי מלך
ה' צצאות על ישראל ולא קודם
שימלך וה"ה גבי נדר מבי חל עליה
הוא דמיפר ולא קודם שיחול: דכתיב
מפר מחשבות ערומים. דמשמע
מפר אפילו מחשבה בעלמא אף ע"פ
שאלה חל הגדר דיינא: אבל בגדרים
שנריך שאלה לחכם דברי הכל אינו
מתיר אלא^ה חל הגדר דכתיב לא
יחל דבר למשמע כל זמן שאין
שם מעשה צנוי אלא דיבור בעלמא
שעדיין לא חל הגדר לא יחל החכם
והאי דדרישין מנייה^ו הוא אינו מוחל
אבל אחרים מוחליין לו בזמן שחל
הגדר קאמר: לימא מסייע ליה.

לרוב פפי דאילו בשאלה דברי הכל
 איתנו [מתיר] עד שיכול הנדר: קונם שאני נהנה לפנוני ולכל מי
 ששאל עליו. כלומר אם אשאל עליו לשום חכם להמיר לי יהא
 עלי קונם מה שאני נהנה לאותו חכם: ואי אמרם. דנשאלין לחכם
 עד שלא חל הנדר אי (א) למיטאל עד המודר ברישא מיתשאל אי צעי
 מיתשאל על חכם ברישא (ב) מאי נשאל דקאמר סמאם דמשמע על
 ועל החכם אי על מודר: לימא מסייע ליה. מהכא קונם שאני
 נהנה לפנוני דחל עליה נדר לאלתר והריני נזיר לכששאל לחכם עליו:
 נשאל על דדור. שחל עליו ואח"כ נשאל נמי על מורו שלא חל עד שישאל
 עליו: ואי אמרם נשאל לחכם נמי אע"פ שלא חל הנדר וכי היכי
 דפליגי בהפרה פליגי בשאלה וצדקן הוא דלרבנן (י) חל מירוחו: שאיל
 וברימאם. דלחיל לחכם לישראל על מירוחו תמילה ואחר כך על דדור:
 למימרא

בזהפּרה פּליג נמי בּשאלה: **דכּסיד לא יחל דברו**. למימנא דלא הוי ביה מַסַּח, וְכַד כּרצנן דפּליגי עליה דרבי נתן ואמרי דבעל מפר אע"פ שלא חל הנדב, דלאשת איש שאמרה הריני נטירה לנשאתגרש ותגרשה דיפר על כרחין, דאשתא דאשתא, אש ארצן אש לא ארצן כרבנן שייכא ודכּרבינא עלה דההיא, אלאמנא קלסיה משום דעבד כרבי נתן ויזין דקלסיה שמע מינה הילכנא, ודכּרבינא לעיל וליכא למדחי כל הני ראיית משום אש דקלסיה, שפלא חל הנדר וכן דעת הרמב"ן ז"ל: הו"ה אש ח"מ בשתלת נדרים, אלא ועל פי אדב"ק כיון שהיא מנטערת אש לא תעשה אלא לפניה, ופעליו אינו מפר אלא אם כן חל הנדר והיינו דלמרינן בריש פרקא

החכם וישאל עליו ומשמע אבל קודם שנשאל לראשון לא מהניח שאלה על נדר החכם: בי ידע הי קבא והי בתרא. מי יוכל לידע הברייתא אם

וואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

ר"ז

5.

סד א ב מיי פ"ו מהל' שבעות הל' יד [טז]
ופי"ב מהל' נדרים הל"ב
סמג לאוין רמב טוש"ע
י"ד ק' רכס סעי' ז וס'
רלד סעי' ט:
סה ג ד מיי פ"ו מהל' שבעות שס סמג
לאוין רמא טוש"ע י"ד ק'
רכס סעי' ט:

תוספות

[illegible]

שקיקה טינא. כדי להראותו שהוא רצון לצריות נאלתר לכבדו בגדיו. וקסבר כי היכי דפליגי רבנן ורבי נתן צהפדה פליגי נמי בשאלה דרבי נתן נמי ס"ל בשאלה דאין חכם ממיר אל"כ חל הנדר ונהי דנמאי דפליגי ר' נתן ורבנן קיימא לן כרבנן דיחיד ורבים הלכה כרבים וכדבעינן למכתב קמן איהו לאפוקי נפשיה מפלוגתא הוא דעבד הכי. והאי דלא קאמר רבא קסבר מחלוקת צהפדה אמר בשאלה דברי הכל אין חכם ממיר אל"כ חל הנדר וכדאמר רב פפי לקמן בסמוך לא תדוק מינה דמדלח אמר רבא הכי ממלל דלא קצר כרב פפי דליחא דהאיחא דרב פפי הילכתא היא וכמו שכתבנו לפנינו בסמוך בס"ד ורבא נמי אפשר דהכי סבירא ליה והאי דלא אמר הכי משום דמהאי עובדא ליכא למידק כולי האי דהיי דודאי איכא למידק מינה דרב אחא צה הונא לא סבירא ליה כמאן דאמר לקמן מחלוקת צהפדה אמר בשאלה דברי הכל חכם ממיר אף על פי שלא חל הנדר דאי הכי למה ליה לשצטתא מיהו ליכא למידק מינה דסבירא ליה דשאלה דברי הכל אין חכם ממיר אל"כ חל הנדר דממלל הא דאפשר דנהי דסבירא ליה דשאלה נמי פליגי לאפוקי נפשיה מפלוגתא עבד הכי. כך נראה צעני ורואי מן שכתב צהפדן: ורב פפי אמר מחלוקת צהפדה וכו' דהיי מפר מחשבות ערומים. אלמא שייכא הפרה במחשבה בלוד דלכתי לא חייילא: דכתיב לא יחל דברו. לא יעקור תלות [דצרון] ודייקינה לא אחרים עוקרין אלמא אין חכם ממיר

אלא אם כן חל הנדר: נשאל על הראשון. ענ המוֹדֵר וממנו
 כך נאסר על החכם שמתירו ולפיקח חוזר ונשאל עליו: אי צני
 ענ האי מפסול ברישא. יך אלל חכם ויאמר אני הדרתי ראובן
 מנכסי והדרתי גם כן אותו חכם כשאשאל לפניו ועכשיו אני רוצה
 לישאל לפני פלוני חכם ומתחרט את עמ מה שאסרתי בהנאתי.
 ומדלג אפסר למעמד הכי ש"מ דאין חכם ממיר חל אם כן חל
 הנדר: ומי ידע כי קמא ווי בנרא. הש"ס הוא דקא דמי למאן
 דמייטי הך סייעתא דמי ידע למאן קרי תנא ראשון או אחרון דילמא
 כי קמי ראשון ושני לשאלה קאמר שנשאל על אי זה מהן שירצה
 תחלה וההוא קרי ליה ראשון ואותו אחר שנשאל עליו אח"כ קרי ליה
 אחרון: הא רבי נתן היא. דמי ליה דבהפרה צני' שיחול הנדר וכל
 שכן בשאלה דכתיב לא יחל אצל לעולם אימא כך דרצנן כי היכי דפליגי
 שכן דדבריו דבור בעלמא הלכה ועל חלות הנדר: ולענין הלבב קיי"ל
 מדא דימיר ורביס הלכה כרביס ועוד דר' עקיבא דלמור (לגיל פט).

הכי סבירא ליה דבעל מפר אע"פ שלא חל הגדר ועוד דקווינן צריש
 [פ. ד"ה ורינן]. ואע"ג דלמחר רבא מאן חכים למעבד כי הא חי לאו רב אחא
 כותיה לאו רביה היא דמשום דלפיק נפשיה מפלוגתא הוא דקלסיה
 צדא דאיכא למדחייה ודכתיבנא. הילכך נקטינן דבעל מפר אע"פ
 דדבר שהיה עשויה לעבור על תנאה דומיא דהא עושה אני על
 כאילו עשתה דמי אבל תלתא תנאה דדבר שאינה עשויה לעבור
 [עט:] למה לה הפרה לא תרחק ולא יתסמרון פירות עולם עולה
 ודכתיבנא

מני רבי נתן היא. אבל ו' רבא יכול להיות דמי היכי דבהפרה מיפר אע"ג שלא חל בהמתת חל: אבל בשאלה ד"ה מתיר מיד. אע"פ שלא חל דכתיב לא יחל דברו למימר דלא הו כמע שאין שם עדיין אלא דבור אמר הוא דלא יחל אבל אחרים עושילין

מני רבי נתן היא. אבל (1) רבא יכול להיות דכי היכי דצהפריה מיפר אע"פ שלא חל בהרתת חסם נמי מתיר אע"פ שלא חל: אבל בשאלה ד"ה מתיר מיד. אע"פ שלא חל דכמי לא יחל דכרו לנמיור דלא הוי כמעשה כלומר מתיר מיד אע"פ שאין שם עדיין אלא דבור אמר הוא דלא יחל אבל אחרים מוחליו לו: